

The Moral Economy in Islamic Perspective¹

Tosaporn Mahamud²

Received: January 13, 2015 Accepted: April 4, 2015

Abstract

This article describes the principle of a human life which lacks balance distributional operation in the capitalist economy which leads to a negative effect on humanity. In the view of western economics, the meaning of Islamic economics is an assumption operation. The factor of world materialism is present in the contemporary time in the areas of trade and International configuration labor. The failure of capitalism economy in the principles of financial operations. The transaction happens in Islamic banking without interest and profit sharing factors. The transaction with the principles of Islam prevents the principles of morality in the economy.

Keywords: Moral, Economic, Islamic, Perspective

¹ Academic Article

² Lecturer in Centre for Islamic Studies, Kasem Bundit University, e-mail: tos-49@hotmail.com,

Tel: 0626018051

เศรษฐศาสตร์คุณธรรมในโลกทัศน์แห่งอิสลาม¹

ทศพร มะหะหมัด²

บทคัดย่อ

บทความอธิบายถึงหลักการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่กำลังขาดความสมดุล การวิพากษ์การดำเนินงานของเศรษฐกิจในแบบทุนนิยมที่สร้างผลเสียให้กับมวลมนุษยการให้ความหมายของเศรษฐศาสตร์อิสลามการให้ทัศนะเศรษฐกิจแบบตะวันตก ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน ความหมายปัจจัยของโลกวัตถุนิยม ที่แสดงออกมาให้เห็นในโลกปัจจุบัน ในรูปแบบการค้า องค์การระหว่างประเทศ การกำหนดค่าจ้างแรงงาน ความล้มเหลวของเศรษฐกิจแบบทุนนิยม อธิบายถึงหลักการเงินการธนาคารอิสลาม การดำเนินธุรกรรมที่ปราศจากระบบดอกเบี้ย การสร้างผลกำไรร่วมกัน ปัจจัยการดำเนินธุรกรรมที่ศาสนาอิสลามไม่อนุมัติเนื้อหาที่อธิบายถึงหลักการคุณธรรมในการดำเนินเศรษฐกิจในหลักการของอิสลาม

คำสำคัญ คุณธรรม เศรษฐกิจ อิสลาม โลกทัศน์

¹ บทความวิชาการ

² อาจารย์ ประจำ ศูนย์อิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต e-mail: tos-49@hotmail.com,

โทร. 0626018051

บทนำ

ในความหมายของหลักวิชาเศรษฐศาสตร์ที่จะแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์โลกปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม หากจะกล่าวถึงหลักการเศรษฐศาสตร์ในรูปแบบสากลแต่ละยุคสมัยแสดงผลลัพธ์ถึงความล้มเหลวของปัญหาทางเศรษฐกิจนับตั้งแต่ศตวรรษที่ 16-17 ที่โลกเริ่มจะมีการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรมของโลกทุนนิยมในประเทศตะวันตก (Scott, 2011) หลักการเศรษฐศาสตร์อิสลามจึงเป็นโอกาสและแนวทางที่จะนำมาซึ่งความสำเร็จเพื่อกอบกู้ความยุติธรรมสู่มวลมนุษยชาติที่กำลังตกอยู่ในตมหายณะทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในเวลา (Yusri, 1988)

ภายหลังการล่มสลายแนวคิดแบบสังคมนิยมเป็นความพ่ายแพ้ปราชัยของกลุ่มประเทศยุโรปตะวันออกหรือสหภาพโซเวียตและในช่วงเวลาที่โลกให้ความสำคัญกับแนวคิดเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมากกว่าเดิม เมื่อคนบางกลุ่มคาดหวังความเป็นไปได้เหมือนชนกลุ่มน้อย (กลุ่มคนรวยที่ประสบความสำเร็จ) เรื่องที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน กับมาตรฐานชีวิตของคนกลุ่มหนึ่งจะต้องเปลี่ยนไป แต่ในชนกลุ่มใหญ่ที่ยังคงอยู่ในสภาวะความเป็นอยู่ที่ลำบาก ช่องว่างทางสังคมเริ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ความนึกคิดของทุนนิยมกับสังคมนิยมได้อย่างชัดเจน ปัญหาอุตสาหกรรมการผลิตการจ้างงานในหลายประเทศ รวมถึงอัตราการว่างงานที่ขยายตัวมากขึ้น เทคโนโลยีที่ทันสมัยอาจจะเป็นปัจจัยทำให้ประโยชน์ของแรงงานคนลดน้อยลง เศรษฐศาสตร์อิสลามอยู่ระหว่างกลางของความ

รวยกับความจน สิ่งที่อยู่ในชนชั้นที่ต่างกัน การกระจายความมั่งคั่ง การสร้างดุลยภาพในการดำเนินธุรกิจ การตั้งราคา ผลกำไรที่สมเหตุสมผล การรักษาสภาพแวดล้อม ระบบนิเวศวิทยา

ความตกต่ำในสังคมเศรษฐกิจให้รื้อฟื้นดุลยภาพที่เหมาะสมกลับคืนสู่มวลมนุษยชาติ เพราะทุกอย่างที่เกิดขึ้นเป็นเหมือนปัญหาที่สั่งสมมายาวนาน และคอยคุกคามชีวิตมนุษย์จนถึงปัจจุบัน หลักเศรษฐศาสตร์อิสลามเป็นสิ่งที่มากำหนดทิศทาง แต่ยังไม่สามารถที่จะต้านทานพลังอำนาจของทุนนิยมในแต่ละประเทศที่ถูกวางระบบควบคุมเอาไว้แต่แรกเดิมที

จากอิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตก หรือการถอยห่างจากการล่มสลายของแนวคิดแบบสังคมนิยมในประเทศที่เคยเป็นพันธมิตรกับโซเวียตต่างลงมตียมรับการตลาดแบบทุนนิยมมากขึ้นในช่วงเวลานั้น (Khan, 2001) จากในอดีตที่ไม่เคยยอมรับและปฏิเสธมาเกือบครึ่งศตวรรษที่ผ่านมาเป็นการเปลี่ยนผ่านครั้งสำคัญในช่วงหนึ่งนับตั้งแต่สิ้นสงครามโลกครั้งที่สองการสร้างคุณประโยชน์แบบผิดกระบวน การทางเศรษฐศาสตร์นับตั้งแต่เริ่มแรกที่ใช้แนวคิดแบบสังคมนิยมของประเทศ จากนั้นเป็นการก้าวเข้าสู่วิธีการของความมั่งคั่งของคนกลุ่มเดียวอย่างที่เคยกล่าวเอาไว้ ประเทศที่ใช้ระบบเศรษฐกิจในแบบตลาดเสรีทุนนิยม นอกจากสหรัฐอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่นแล้ว ในเอเชียอีกหลายประเทศที่เป็นชาติพันธมิตรกับตะวันตก เร่งผลิตสินค้าเพื่อสนองความต้องการของประเทศที่มีนโยบายในแบบใหม่ การวางยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจของประเทศเหล่านี้สร้างภาพลักษณ์ถึงคุณภาพชีวิตที่

ดีกว่าเดิม การสร้างมายาคติได้ถูกมีขึ้นอย่างชัดเจนมากที่สุดนับตั้งแต่สิ้นสุดสหภาพโซเวียต เหมือนความพยายามที่จะบอกโลกว่าระบบทุนนิยมนั้นเป็นแนวคิดที่สร้างความสำเร็จทางเศรษฐกิจอย่างสูง

ภายหลังจากนั้นสิ่งที่ล่องลอยให้เกิดกิเลสขึ้นในใจกลับยิ่งทำให้คุณภาพชีวิตเริ่มแย่ขึ้นเรื่อยๆ การค้นพบความสุขเพียงครั้งคราวในตอนแรกความผาสุกที่มาพร้อมความวิบัติให้ผลร้ายกับเศรษฐกิจและสังคมบริหารสถาบันการเงินในโลกใหม่ ทำการแบ่งวงเงินสัดส่วนเพื่อรองรับกับระบบที่กำลังเติบโตและพยายามสร้างเครือข่ายไปยังประเทศในกลุ่มแนวคิดเดียวกันผูกติดกับผลประโยชน์ที่เป็นดอกเบี๋ย สถาบันการเงินทั้งหมดมีระบบการปล่อยกู้การให้สินเชื่อในธุรกรรมที่บางครั้งไม่ได้สร้างสรรคสิ่งดีๆ ให้กับสังคมโดยรวม เป็นเพื่อหวังกำไรสูงสุดต้นทุนต่ำสุด ในกลุ่มประเทศที่พบเจอกับแนวคิดแบบนี้ ด้วยเหตุผลเพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจตามความเชื่อของโลกตะวันตกในตอนนั้น การแยกตัวเป็นอิสระจากอดีตพันธมิตร์ของโซเวียต โดยเฉพาะยุโรปตะวันออก พวกเขากลับยังไม่ได้รับความผาสุกจากวิถีคิดแบบทุนนิยมเพราะทั้งสองอย่างมาพร้อมๆ กัน ซ้ำได้แย้งในเศรษฐศาสตร์แบบทุนนิยมและสังคมนิยมพยายามสร้างตัวเองให้เป็นเหมือนเครื่องนำทางของมวลมนุษยชาติสร้างคุณประโยชน์ความเพ้อฝันอันสุดยอดไม่สามารถที่จะตอบใจหยีให้กับตนเองได้

ความเป็นมา

ศาสนาอิสลามถูกกำเนิดขึ้นมาบนความจำเป็นพื้นฐานประการหนึ่งของมนุษย์ คือมนุษย์ต้องอาศัยกิจกรรมทางเศรษฐกิจมาตอบสนองความต้องการของการดำรงชีวิต ในฐานะที่อิสลามเป็นศาสนาที่สมบูรณ์ที่สอนมนุษย์ในทุกแง่มุมที่เป็นความต้องการของชีวิต ดังนั้นอิสลามจึงมีคำสอนที่ว่าด้วยเศรษฐกิจ ระบบเศรษฐกิจอิสลามมีวัตถุประสงค์เพื่อดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมในสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การประกันสิทธิ การครอบครองทรัพย์สินสมบัติขั้นต่ำสุดที่มนุษย์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับศักดิ์ศรีและเกียรติยศของมนุษย์พร้อมกับเจตนารมณ์อันสูงส่งของอัลลอฮ์ ที่ต้องการให้มนุษย์ใช้ศักยภาพที่มีอยู่เพื่อแสวงหาความโปรดปรานของพระองค์โดยปราศจากการบีบบังคับ เพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุประสงค์ดังกล่าวอิสลามจึงกำหนดวิธีการ 2 รูปแบบคือ

การกำหนดกฎเกณฑ์ เช่น บทบัญญัติที่ว่าด้วยการครอบครองกรรมสิทธิ์ การกระจายรายได้ การจัดสรรทรัพยากร ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน ระหว่างคนรวยกับคนจน ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับรัฐที่เกี่ยวข้องกับกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ซึ่งอิสลามได้กำหนดเป็นศาสนบัญญัติอย่างชัดเจน โดยที่มุสลิมต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

การรณรงค์ส่งเสริม จึงถือเป็นการยกระดับให้มุสลิมใช้ชีวิตอย่างปกติสุข มีจริยธรรมอันสูงส่งและพัฒนาามมนุษย์ให้เป็นผู้มีจิตใจโอบอ้อมอารี

คำนิยามโลกทัศน์ใหม่ของเศรษฐศาสตร์ อิสลาม

เข้าใจถึงปมปัญหาในทุกๆแขนงสาขาของเศรษฐศาสตร์ทั้งในแบบสังคมนิยมและทุนนิยม เศรษฐศาสตร์อิสลามเป็นเหมือนคำมั่นสัญญาจากพระเจ้า เพื่อสิ่งที่ดีกว่าของมวลมนุษยชาติ การทำตามกระบวนการโดยปฏิเสธสิทธิประโยชน์ส่วนตน ระบบผูกขาดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในโลกอย่างมีเหตุผล

การนำเสนอเนื้อหาอธิบายถึงในหลักการเศรษฐศาสตร์อิสลาม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทั้งในองค์กร บทบาททางการเงิน พฤติกรรมกรรภิโศค ปัญหาความยากจน การจัดการเกี่ยวกับรายได้ของแผ่นดิน เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาเป็นยุทธศาสตร์แห่งการเปลี่ยนแปลง ส่วนประกอบของเนื้อหาในแต่ละเรื่องนั้นรายละเอียดจะครอบคลุมทุกธุรกรรมของเศรษฐศาสตร์อิสลาม อาจจะถูกคล้ายกับทุนนิยม แต่สามารถจำแนกแบ่งแยกได้ให้เป็นสัดส่วน ตามสิทธิครอบครองทั้งในตลาดเสรี ระบบระเบียบทางสังคม เนื้อหาจะอธิบายถึงความชัดเจน ระหว่างเศรษฐกิจ (Khan, 1994)

1. ทศนะแห่งอิสลาม

อิสลามมีรูปแบบและขอบเขตในการดำรงชีวิต ที่พระเจ้า (อัลเลาะห์) ได้สร้างทุกสรรพสิ่งเพื่อเป็นประโยชน์กับมวลมนุษยชาติ ทรัพยากรทั้งหมดที่อยู่บนโลก เพื่อมวลมนุษย์ และให้เป็นการแสดงความรับผิดชอบเพื่อก่อประโยชน์สูงสุดพระเจ้าได้มอบสิ่งจำเป็นเพื่อเป็นปัจจัยในการพัฒนาแก่เหล่าบรรดามวลมนุษย์

เพื่อให้ประชาชาติได้เกิดความเข้าใจในหลักการที่เป็นสัจธรรมอย่างแท้จริง (Kuran, 1986)

โดยนัยให้ใช้สติปัญญาเพื่อการพัฒนาสิ่งที่อยู่อันก่อให้เกิดประโยชน์รูปธรรมมากที่สุด จากการใช้สิ่งเกิดการณ์ต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน การสร้างขีดจำกัดในเรื่องของหลักการบริหารที่ไม่เสรี การจำกัดขอบเขตการปฏิบัติเพื่อ เคารพภักดีต่อพระเจ้า การกระตุ้นให้เกิดความเข้าใจในหลักการเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด การสร้างบริบทให้มนุษย์เรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตที่มีขีดจำกัด แต่มีข้อผ่อนปรน โดยออกห่างจากข้อผิดพลาดหรือสิ่งที่เป็นข้อห้าม

1.1 อิสลามเป็นศาสนาที่ต้องการ สร้างความเสมอภาค

ระหว่างความรักเพื่อให้มนุษย์รู้จักการบังคับใจตนเอง จากปัจจัยภายนอกที่คอยยั่วยุ คำสอนที่ให้มนุษย์รู้จักการหักห้ามใจ และรู้จักการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เหตุผลทั้งหมดก็เพื่อมวลมนุษยชาติ ด้วยความต้องการของมนุษย์นั้นไม่มีวันสิ้นสุด แต่ทรัพยากรบนโลกมีอย่างจำกัด เพียงพอมหาคนมนุษย์ลดความโลภ ก็จะทำให้ทุกอย่างพอเพียง (Maududi, 1997)

การเปลี่ยนผ่านจากการล่าอาณานิคมไปสู่ยุคอุตสาหกรรมจนถึงทุนนิยมใช้ทรัพยากรเริ่มที่จะมีมากขึ้น หากเราพิจารณาในสิ่งที่ป็นจริงอนาคตที่พร้อมจะผ่านเข้ามา การแสวงหาเตรียมพร้อมเพื่อรองรับหรือปลูกฝังเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้รู้จักพอเพียง เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับ มวลมนุษย์ทุกหมู่เหล่าเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรให้เกิดคุณประโยชน์มากที่สุด

อิสลามมีรูปแบบกระบวนการนับตั้งแต่พระเจ้าได้สร้างโลกใบนี้ โดยท่านศาสดาอาดัมกับฮาวา (อีฟ) เป็นสิ่งเริ่มต้นของการสร้างดุลยภาพให้กับมนุษย์ (Potts, 1999) มนุษย์ในเวลานี้ถูกสอนให้รู้จักโอกาสแต่อาจจะน้อยที่ถูกอบรมในเรื่องของความยุติธรรม การเอาเปรียบเพื่อนมนุษย์ เพื่อสร้างให้มนุษย์หลุดพ้นจากการถูกรอบนำสิ่งลวงตาที่ผ่านเข้ามาในยุคแห่งอำนาจทุนนิยมเริ่มมีบทบาทมากขึ้นเรื่อยๆ เพื่อไม่ให้สิ่งผิดเป็นข้อผูกมัดหรือมีอิทธิพลกับมนุษย์ การสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นในทุกๆสังคมสร้างความไว้วางใจทุกมวลมนุษย์ ทุกชาติพันธุ์ ในโลก เพื่อสร้างสิ่งที่ถูกต้องสมควรกับมวลมนุษย์อย่างแท้จริง เพราะสถานการณ์ในทุกวันนี้ กลุ่มคนยากจนยังคงเป็นหนี้หรือถูกฉ้อโกงจากรวย ระบบดอกเบี้ยยิ่งทำให้มนุษย์ออกห่างจากกันมากขึ้น สิ่งที่เกิดไม่ได้สอดคล้องกับแนวคิดของอิสลาม (Maududi, 1997)

การสร้างความยุติธรรมในรูปแบบอิสลามควรอย่างยิ่งที่จะนำไปใช้หรือว่าให้มีบทบาทต่อการปกครองคน ในระดับแรกเริ่มในทุกชาติพันธุ์ อิสลามไม่ได้จำกัดหลักคำสอนแค่คนมุสลิมเท่านั้น แนวคิดอิสลามจะต่อต้านจากการแสวงหาผลประโยชน์แบบไม่ถูกต้อง อิสลามอาจจะให้การสนับสนุนการตลาดแบบเสรีแต่สิ่งที่จะต้องจะเป็นคือ รัฐบาลประเทศนั้นควรที่จะเข้าไปมีบทบาทให้มากกว่าเดิมจากผลกำไรของผู้ประกอบการ เพื่อสร้างดุลยภาพหรือจุดศูนย์กลางในหลักเศรษฐศาสตร์เพื่อกำไรจากสินค้าอันมหาศาลนำมาบำรุงพัฒนาสังคมมิใช่ผลประโยชน์แต่เพียงผู้เดียว

สิ่งที่มนุษย์สามารถนำคำพูดของพระเจ้าตามหลักการเศรษฐศาสตร์อิสลามในหมวดของกฎหมายอิสลามที่ว่าด้วยการค้าขายการพัฒนาสังคม นำมาใช้เป็นรูปธรรมมากที่สุดอันนี้ก็อยู่ที่ศักยภาพของผู้รู้ในมุมมองของเศรษฐศาสตร์มากที่สุด การตัดสินใจปัญหาที่คลุมเครือที่พร้อมจะเกิดขึ้นในหลักการเศรษฐศาสตร์อิสลาม อิสลามสามารถเข้าไปกำหนดกฎเกณฑ์ได้ในทุกระบบและยังสามารถอธิบายถึงทางออกของปัญหาได้อย่างดีเยี่ยม การนำเสนอเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ บางสิ่งอาจจะไม่ได้รับการยอมรับในหลักการอิสลามทั้งในรัฐบาลหรือองค์กรเอกชน เป็นเพราะหลักการอิสลามจะนำมาซึ่งการลดความมั่งคั่ง เพราะสิ่งที่อยู่เดิมไม่ได้สอดคล้องกลมกลืนกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่

อิสลามใช้การพิจารณาในทุกองค์ประกอบของปัญหาในองค์กร และยังสามารถลงมือปฏิบัติได้จริง การตั้งเป้าหมายในหลักเศรษฐศาสตร์อิสลามที่จะเริ่มนำเข้ามาใช้มากขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต เป็นความท้าทายที่ไม่จำเป็นต้องสร้างกระแสชวนเชื่อเพราะสิ่งที่เป็นสังคมนั้นจะอยู่เคียงคู่กับมวลมนุษย์ตลอดไป เป็นเพราะเศรษฐศาสตร์อิสลามเป็นสิ่งที่ไม่ได้เกิดขึ้นใหม่ แต่นำกลับมาใช้ใหม่ภายหลังการกำหนดของทุนนิยมจนถึงคราวกำลังล่มสลาย การเฝ้าสังเกตการณ์ในทุกๆ ประเทศเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารทางการเงินรวมถึง องค์กรอิสลามก็ตาม บางพฤติกรรมของมนุษย์เป็นเรื่องปกติที่ขาดความรับผิดชอบ ทุกศาสนามีคำสอนในสิ่งที่ดี ทุกศาสนาก็มีคนที่ดีกับไม่ดีเช่นกัน ทรัพยากรในโลกมนุษย์ควรค่าแก่การเก็บรักษา

ต่อต้านความโลภของคน มนุษย์บางกลุ่มทุกวันนี้ขาดการไตร่ตรองจึงทำลายให้หมดสิ้น และไม่ยอมรับความเป็นจริงในหลักเศรษฐศาสตร์ที่ควรจะเป็น (Maududi, 1997)

2. สมมติฐานในแบบอิสลาม

การวิเคราะห์หลักเศรษฐศาสตร์ในแบบสากลทุกวันนี้อาจจะเป็นปรกติวิสัยเห็นแก่ตัวเห็นแก่ประโยชน์ (Çizakça, 2011) ความจริง สิ่งที่ยังเกิดผลภายใต้พฤติกรรมของทุนนิยมนั้นคือความเห็นแก่ตัว สิ่งเหล่านี้มีอยู่ทั่วไปในทุกประเทศทุกศาสนาเป็นเหมือนพฤติกรรมส่วนบุคคลหรือในเวลาเศรษฐศาสตร์อิสลามกำลังใช้ความพยายาม กระตุ้นสิ่งที่ดีหรือเกื้อกูล ทัศนคติที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่เกี่ยวข้อง สร้างความสัมพันธ์ในสังคมนั้น โดยที่ไม่สามารถปฏิเสธเหตุผลในหลักการอิสลามได้ เป็นสิ่งที่ดูทำทลายทฤษฎีของทุนนิยม

สิ่งที่ชนชั้นปกครองในทุกประเทศควรเล็งเห็นมากที่สุดคือกฎหมายในการบริหารประเทศ ควรมีคุณภาพที่ดีกว่าเดิมเพื่อลดผลประโยชน์เป็นนโยบายที่น่านำมาปฏิบัติมากที่สุด ดังนั้นข้อสมมติฐานรวมถึงคำวิพากษ์ในแบบกว้างๆอาจจะเป็นแสงสว่างแห่งโอกาสที่เกิดขึ้นในทุกๆวัน จากการเฝ้าสืบค้นสังเกตการณ์ของเหล่าบรรดานักสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ รวมไปถึงการเรียนรู้พฤติกรรมของเหล่าบรรดานักจิตวิทยาอีกด้วยการกล่าวถึงระหว่างอิสลามกับการเห็นคุณค่าความพยายามที่จะสร้างความสอดคล้องระหว่างธรรมชาติกับมวลมนุษย์

จากที่เคยยึดถือผลประโยชน์ส่วนตนเปลี่ยนมาเป็นยึดหลักปฏิบัติที่เห็นแก่ประโยชน์

ของผู้อื่นเป็นที่ตั้ง อิสลามไม่เคยมีแนวคิดให้มนุษย์เห็นแก่ตัวแต่สิ่งที่อิสลามกำลังนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงแทนที่มนุษย์ให้ควบคุมตนเองจากการปฏิบัติตนแบบผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก พฤติกรรมการเอาเปรียบเป็นเหมือนทางที่นำมาซึ่งความยำแยะของสังคมเป็นเหมือนการทำร้ายผู้อ่อนแอทั้งทางตรงและทางอ้อม การกระตุ้นให้มนุษย์ยึดหลักหรือเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมของผู้อื่นเป็นการสร้างแรงจูงใจที่สำคัญ ดังนั้นหลักการเศรษฐศาสตร์อิสลามเป็นเหมือนการมองเห็นกับสิ่งที่ป็นสัจธรรม สามารถสร้างความสอดคล้องกับทุกองค์ประกอบของสังคมเพื่อลดช่องว่าง โดยมีอิสระในการเลือก อิสลามสามารถสร้างการยอมรับความลงตัวได้ในทุกๆ องค์ประกอบทุกปัจจัยที่มี โดยไม่ได้คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตน และความเห็นแก่ตัว อิสลามส่งเสริมให้มีบทบาทร่วมกันในการพัฒนาช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์กระจายไปสู่สังคมและพัฒนาในทุกๆ สังคม ทุกศาสนิกเพื่อให้คุณประโยชน์จากแนวคิดเศรษฐศาสตร์อิสลามเพื่อสิ่งที่ดีกว่าเดิม (Salimi, 2012)

2.1 ปัจจัยของโลกแห่งวัตถุนิยม

เศรษฐกิจแบบทุนนิยมเป็นความริบเร่งในการผลิตเผาผลาญสิ้นเปลืองทรัพยากร เพื่อบรรลุสู่ความสำเร็จแต่ไม่มีคำว่าสิ้นสุดในการปฏิบัติ ไม่มีความพอ ไม่มีคำว่ายุติ ในข้อเท็จจริงการใช้ความเจริญก้าวหน้าการครอบงำพฤติกรรมของมนุษย์ เพื่อสร้างความหมายในแบบของทุนนิยม การเข้าถึงวิถีชีวิตในแบบทุนนิยมเป็นผลลัพธ์อาจจะเป็นแนวคิดหรือลัทธิที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย ที่หมดสิ้นไปกับทรัพยากร เป็นเหมือน

ชนกลุ่มน้อยที่ประสบความสำเร็จในกำลังซื้อ โดยไม่ได้คิดว่า พลังงาน ทรัพยากรที่สูญเสียนั้น การขาดจะ ตัดไม่ทำลายป่า สร้างมลพิษ ทำให้ระบบนิเวศขาดความสมดุล

แต่ในหลักกระบวนการนั้นอิสลามจะสอนให้มนุษย์รู้จักการยับยั้งชั่งใจ ทางศีลธรรม การควบคุมจิตใจ เพื่อใช้ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล การสร้างแรงบันดาลใจในรูปแบบใหม่ การสร้างอุปนิสัยจิตสำนึกเพื่อความพยายามที่จะถ่ายทอดความรู้ในสิ่งที่พระผู้เป็นเจ้าได้มอบให้ นับแต่ความท้าทายในรูปแบบใหม่กับหลักการที่สร้างคุณภาพให้กับมวลมนุษย์ หลักเศรษฐศาสตร์อิสลามเป็นเหมือนสิ่งที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วและกำลังกลับมาใหม่เป็นเหมือนการเปลี่ยนแปลงจุดศูนย์รวมความคิดของมนุษย์ที่พยายามจะนำเสนอเกี่ยวกับสังคมคุณภาพ ความยุติธรรม ตามแนวทางการพัฒนาของหลักเศรษฐศาสตร์อิสลามสามารถที่จะเข้าถึง และมองเห็นในสิ่งที่นักคิดตะวันตกมองไม่เห็น หลักการแบบอิสลามไม่ใช่สิ่งที่หยั่งรู้เกิดขึ้นในใจ แต่เป็นคำสอนที่ให้มนุษย์รู้จักการหักห้ามใจ ในกิเลส ควบคุมการเพิ่มขึ้นของสิ่งที่ไม่ได้สร้างความจำเป็น ในการบริโภคของการสร้างความพยายามไปสู่ความสำเร็จของโลกทุนนิยมตามที่มนุษย์บางกลุ่มมุ่งแสวงหาในเวลา (Khan, 2001)

3. เศรษฐกิจทุนนิยม สิ่งที่แสดงออกมาให้เห็นในโลกปัจจุบัน

โดยทั่วไปนั่น คือ กลไกการตลาด การค้าแบบเสรี การผลิตสินค้าและการบริการ การรวมกันของต้นทุนการจัดสรรทรัพยากรแรงงาน

รวมถึงระบบการเงิน การธนาคารพาณิชย์ การกู้ยืมโดยที่ธุรกรรมทุกอย่างนั้นเงินเป็นสินค้า ตามทฤษฎีของแนวคิดทุนนิยม เป็นเรื่องที่สามารถเข้าใจและเห็นภาพจากสิ่งที่เกิดขึ้นในทุกๆวัน การกำหนดกฎเกณฑ์ทางด้านราคา ต้นทุนที่ต่ำกำไรสูง ผลกำไรคือเป้าหมายสูงสุด โดยให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ธรรมน้อย

หลักการวิเคราะห์ของเศรษฐศาสตร์ในสำนักคลาสสิก กฎเกณฑ์ทั้งหมดจะไม่มีเปลี่ยนแปลงคงไว้ซึ่งผลกำไร โอกาสที่จะทำกำไรใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง ที่กล่าวมาอาจจะ เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับทุนนิยม โดยนัยแล้วเป็นเหมือนพลังทางเศรษฐกิจที่พยายามให้มนุษย์ปั่นป่วนไปโดยไม่มีจุดหมาย การรวมกลุ่มกันของพลังทางเศรษฐกิจหรือเศรษฐศาสตร์ในแนวทางของทุนนิยมอาจจะ เป็นเหตุผลที่เหมาะสมของโอกาสในการทำกำไรของคนบางกลุ่มและการสร้างลำดับชั้นทางสังคมได้แก่

- การเลี้ยงชีพด้วยอัตรากำไรคือเงินที่ได้จากการลงทุนในทรัพย์สินที่มีอยู่ ที่มาจากกลไกการผลิตการบริหาร จากแรงงาน ลูกจ้างที่ไม่ได้รับความยุติธรรม จากที่ละน้อย เก็บรวบรวมจนถึงจำนวนมากไปจนถึงความมั่งคั่ง

- การสร้างสรรคสิ่งใหม่ๆ ระบบสินเชื่อ การเข้าร่วมในความหลากหลาย รูปแบบหลักเกณฑ์ของรูปบริษัท ทำกำไร ต้นทุน การบัญชี ถึงแม้ว่า การให้สิทธิการถือหุ้นของบริษัทกับการทำเป้าหมายสูงสุดคือกำไร

- ผลประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาวิวัฒนาการใหม่ๆ ผ่านตรงสู่ผู้บริโภคยังมีความล้ำหน้าทางเทคโนโลยี ยิ่งทำให้จำกัดการใช้

แรงงานคน การจัดสรรระบบแรงงานที่เป็นไปในลักษณะของระบบทุน โดยการประหยัดต้นทุนให้มากที่สุด ส่วนใหญ่แล้วจะนำมาเพื่อการพัฒนาให้เกิดความเหมาะสม ทุกระบบทุนก็ตามแต่ผู้ถือเอกสิทธิ์ที่เป็นเจ้าของ แต่สิ่งที่ควรให้คือ สินค้าสำหรับผู้บริโภคในราคาต่ำสุดและกำไรสูงแรงงานอย่างเหมาะสม นั่นคือสิ่งที่สร้างอุดมคติทางการดำเนินงานได้อย่างเห็นผลกับสังคมมากที่สุด

3.1 การจ้างงานในแบบของทุนนิยม

อัตลักษณ์ของเศรษฐศาสตร์แบบทุนนิยมสามารถที่ให้ความสมดุลแต่ไม่ได้อยู่ในระดับที่สมควรกับอัตราการจ้างงาน มีคำถามเกิดขึ้นอย่างมากเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐศาสตร์ของสำนักเคนส์ (Keynesian economic) เหตุผลที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของมนุษย์นั้นคือผลประโยชน์ ดังนั้นกลไกทางการตลาดที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนไม่สามารถที่จะสร้างความสำเร็จในเรื่องของการจ้างงาน ถึงแม้ว่าจะมีการกระตุ้นในเรื่องของการลงทุนสินค้าและบริการหรือการสร้างเชื่อมั่นแต่ผลลัพธ์ของการสร้างดุลยภาพเกี่ยวกับการจ้างงาน ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างยังไม่สามารถสร้างความลงตัวได้อย่างดี การสร้างหลักเศรษฐศาสตร์ที่ไม่เป็นไปตามธรรมชาติ การปฏิบัติทางเศรษฐกิจที่ไร้ความปราณี เป็นสิ่งล่อลวงให้เกิดความต้องการเป็นเหมือนผู้บริโภคที่กำลังติดกับดักพลังการผลิตที่มีอย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการซื้อขายแข่งขันทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคสรรสร้างสิ่งใหม่ๆ เพื่อผลกำไร

3.2 อิสลามกับการให้ทัศนะของโลกตะวันตก

ในเศรษฐกิจโลกปัจจุบัน กระบวนการยุติธรรมถูกบีบบังคับให้ออกห่างและไม่มีความเหมาะสมทั้งในเรื่องการเจรจาต่อรองระหว่างประเทศที่ถูกขั่นกลางด้วยสองสิ่งคือความร่ำรวยกับยากจนซึ่งถูกกำหนดโดยอำนาจขององค์กรการค้าระหว่างประเทศ เพราะจากภาพที่เห็นในปัจจุบันประเทศยากจนอาจจะมีผลผลิตแต่อำนาจกำลังซื้อจะอยู่ในกลุ่มประเทศที่ร่ำรวยแถมยังสามารถที่จะกำหนดทิศทางของกลุ่มประเทศอ่อนแอทางเศรษฐกิจได้อย่างง่ายดาย เพราะศักยภาพทางด้านอุตสาหกรรมที่ดีกว่าจึงเป็นโอกาส ทั้งในเรื่องการเจรจากับองค์กรการค้าโลกที่ถูกกำหนดเอาไว้ยังสามารถชี้ทิศทางของเศรษฐกิจโลกได้ (Thompson, 2003)

คำวิพากษ์ขององค์กรการค้าโลกมักจะเกิดขึ้นจากนักเศรษฐศาสตร์ที่รู้จักความเป็นมนุษย์ธรรม เช่น สิ่งที่ทำให้กับประเทศกำลังพัฒนาเป็นเหมือนความยากลำบากที่จะแสวงหาผลประโยชน์จากองค์กรนี้ สิ่งที่เป็นไปได้ยากคือให้ความเป็นเสรีภาพทางการค้าแบบมีเงื่อนไขประเทศที่ใช้พลังอำนาจทางเศรษฐกิจที่เหนือกว่าประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างเห็นได้ชัดมาก กรณีเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจในปี ค.ศ.1997 กลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก ประเทศอุตสาหกรรมที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจค่าเฉลี่ยรายได้ในแต่ละปีจะมีคุณภาพที่สูงต่างจากประเทศที่กำลังพัฒนาผลประโยชน์ที่จะได้รับจากองค์กรการค้าโลก WTO น้อยหรือเพียงแค่ว่าครั้งเดียวหากคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ ถึงอย่างไรประเทศที่เป็นอุตสาหกรรม

ขนาดใหญ่จะได้เปรียบ ยิ่งไปกว่านั้นการร่วมค่าเฉลี่ยของประเทศกำลังพัฒนาที่มีความผิดผลาดเพราะจำนวนของประเทศที่ยากจนจะได้รับการรับรองในระดับที่ให้คุณประโยชน์ถึงเศรษฐกิจของประเทศแบบมีขอบเขต (Deflem, 2011)

ด้วยเหตุนี้การเจรจาต่อรองจะไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประเทศที่กำลังพัฒนาหรือประเทศยากจนจะไม่ได้รับเงื่อนไขที่ดีที่สุดจากองค์กรเหล่านี้ ในการเจรจาการค้ากับประเทศที่มีศักยภาพมากกว่า ภายใต้กฎเกณฑ์ที่ต่างกัน ความไม่เป็นธรรมถูกมองเห็นอย่างง่ายดายจากการปฏิบัติของประเทศอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ดังเช่น กรณีองค์กรการค้าโลก และการใช้อำนาจในการควบคุมราคาน้ำมัน เพื่อให้อุปทานอยู่ในระดับที่สามารถทำกำไรการผลิตได้มากขึ้น แต่ความจริงที่ว่านี้ การผลิต อัตราการเปลี่ยนแปลงทางด้านราคา เช่น กลยุทธ์ที่ผิดความต้องการ ความไม่ยุติธรรม จากการกำหนดให้ประเทศอุตสาหกรรมลดภาษีน้ำมันของตนเอง พลังอำนาจการควบคุมราคาจากประเทศผู้ผลิต ยิ่งไปกว่านั้นการใช้กำลังทางเศรษฐกิจ ทางการทหาร เช่น กรณีที่เกิดขึ้นในประเทศอิรัก และลิเบีย เป็นต้น ระบบการใช้น้ำมันดิบ และการดำเนินการอย่างเป็นทางการถึงความลับถึงผลที่ได้จากประเทศที่ตกเป็นผู้แพ้สงคราม (Heinberg, 2005)

กรณีภาคสินค้าการเกษตรที่ประเทศกำลังพัฒนาส่งออกมากที่สุดนั้นเมื่อสินค้าที่มาจากกลุ่มประเทศที่มีศักยภาพการแข่งขัน การแข่งขันทางด้านราคา ต้นทุนการผลิต ทำให้ภาวะเสี่ยงก็จะตกอยู่กับประเทศที่กำลังพัฒนาในการ

ส่งออกสินค้าเพราะการเทียบราคาที่ถูกกว่าคุณภาพใกล้เคียงกันเมื่อผลิตได้มากแต่โดนบีบเรื่องการค้าเสรีสินค้าภายในก็จะถูกสร้างขอบเขตภายหลังจากนั้นเป็นความล้มเหลวที่การรับเอาเงินอุดหนุนจากประเทศอุตสาหกรรมเพิ่มการส่งออกสินค้าของประเทศกำลังพัฒนา หลายกลยุทธ์ที่องค์กรการค้าโลกทำไว้เพื่อรองรับการบีบคั้นและรักษาผลประโยชน์จากประเทศมหาอำนาจ

ประเทศกำลังพัฒนานี้ไม่สามารถที่จะบรรลุถึงการส่งออกในปริมาณที่ต้องการเพื่อหวังผลกำไรจากอัตราการแลกเปลี่ยนเพื่อนำเม็ดเงินเข้าประเทศหากเกิดการส่งออกที่ไม่ได้คุณภาพจะถูกบีบบังคับเรื่องการกักเงินเพื่ออุดหนุนไม่ให้มีการเจริญเติบโต สภาวะเช่นนี้ไม่ได้แสดงความเป็นธรรมที่นักคิดอิสลามไม่เห็นด้วยกับการดำเนินงานขององค์กรการค้าโลก ซึ่งในหลายกรณีไม่ได้สร้างความสมดุลอันใดเลย (Chapra, 1992)

3.3 จุดจบที่ล้มเหลวของเศรษฐกิจทุนนิยม

ผลที่ได้คือประเทศยากจนก็จะได้รับการดำเนินการแบบกีดกันการค้า เมื่อถูกกำหนดให้ส่งออกได้จากนั้นก็ถูกกำหนดให้นำเข้าสินค้า แต่ในปีในระยะยาวก็จะไม่สามารถต้านทานเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศมั่งคั่งได้ ส่วนในประเทศยากจนอาจจะได้รับผลประโยชน์ก็จะเป็นคนกลุ่มเดียวเท่านั้น เกือบทุกสินค้าการส่งออกองค์กรการค้าโลกจะเข้ามาทุกบทบาท ในทั้งภาคอุตสาหกรรม การเกษตร พลังงาน ทั้งหมดนี้เป็นเพราะความไม่เท่าเทียมกันของประเทศ เป็นผลกระทบที่เกิดขึ้น การประท้วงต่อต้านเกิดขึ้น

อย่างมากมาย เมื่อรู้ว่าตัวเองประเทศของตนเอง ที่ต้องสูญเสียผลประโยชน์ องค์การระหว่างประเทศ อย่าง WTO หรือ IMF หากว่ามีการจัดประชุม ผลที่ตามมา คือ ความสำเร็จภายในประเทศนั้น ต่อต้านรัฐบาลที่ยอมรับองค์การเหล่านี้ ประชาชนมักจะไม่มีความพอใจ เพราะมีความรักและหวงแหนประเทศของตน แต่ด้วยพลังอำนาจของทุน ประเทศเล็กจึงต้องอยู่ในภาวะจำยอม นักเศรษฐศาสตร์ทุนนิยมจะกำหนดหรือเห็นด้วยกับวิธีคิดขององค์การเหล่านี้เป็นส่วนใหญ่ การตอบสนองทางเศรษฐกิจจากประเทศมหาอำนาจดังเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในทวีปยุโรป มักจะสร้างความพอใจให้กับประเทศกำลังพัฒนาที่ส่งผลเสียตามมาภายหลัง

เมื่อประเทศยากจนต้องเป็นเหมือนกลุ่มชายขอบ การเติบโตทางเศรษฐกิจที่เป็นไปได้อย่าง นักเศรษฐศาสตร์อิสลามให้ความเห็นกับองค์การเหล่านี้เป็นเรื่องที่น่ารังเกียจ พฤติกรรมในทางปฏิบัติ การสร้างวิกฤติเพื่อหวังผลกำไร สร้างภัยทางเศรษฐกิจ บ่อยครั้งเพราะ องค์การการค้าโลก (World trade organization: WTO) มักจะเข้าไปมีบทบาทกับ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International monetary fund: IMF) กับ ธนาคารโลก (World bank) ทั้งสามองค์การหลักทำงานร่วมกันมาตลอด จากที่ผ่านมาผลงานทั้งสามองค์การคือไม่ได้ทำให้โลกมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น การช่วยเหลือทางด้านการค้า การปล่อยเงินกู้ ขององค์การเหล่านี้คือการดึงผลประโยชน์ในทุกวิธีการที่สามารถทำได้

ทัศนคติที่ไม่เป็นธรรมชาติของประเทศอุตสาหกรรมควรปกป้องเพื่อไม่เกิดการค้าเสรีการใช้ศักยภาพของ องค์การมุสลิมระหว่างประเทศ (Organization of Islamic Cooperation: OIC) เพื่อสร้างบทบาทต่อกลุ่มประเทศมุสลิมที่ยังภาวะที่จะเกิดขึ้นจากการแทรกแซง แต่สิ่งสำคัญคือการจำกัดทางการค้าของประเทศมุสลิมก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเป็นเพียงหนึ่งในความท้าทายที่จะต้องเผชิญ

เพราะประเทศมุสลิมที่คล้อยตามเพื่อผลประโยชน์จากในภาวะปัจจุบัน อิสลามเป็นศาสนาที่ให้การพัฒนาในคุณค่าเหล่านี้ ทุกความทันสมัยที่เกิดขึ้นในโลกสามารถจัดการให้อยู่ในครรลองขอบข่ายของประเทศ การทุจริตในเรื่องทรัพยากร การนำเอาหลักการอิสลามไปใช้สามารถใช้ได้จริงสถาบันการเงินอิสลามให้มีการเติบโตอย่างมาก อิสลามไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาแต่อย่างใด เพราะความเอาเปรียบเป็นสิ่งต้องห้าม

4. การดำเนินธุรกรรมเศรษฐกิจการเงินในแบบอิสลาม

หากจะเปรียบเทียบกันระหว่างการเงินอิสลามกับแบบสากลคงความแตกต่างของการดำเนินงานของสถาบันการเงินเพราะการเงินในแบบอิสลามมีรากฐานมาจากกฎหมายอิสลามที่มีความสัมพันธ์ทั้งในด้านการดำเนินธุรกรรมธุรกิจ วิธีการทำให้ถึงจุดหมาย ปัจจัยทางด้านการผลิตการลงทุนทุกอย่างล้วนแล้วแต่อยู่ภายใต้ของหลักการอิสลามทั้งสิ้น เป็นการนำหลักการของอิสลามมาขยายความให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน รากฐานการเงินอิสลามเป็นความเชื่อมั่น

ที่มีขอบเขตจำกัดในการดำรงชีวิต ต้นกำเนิดของศาสนาที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย ท่านศาสดามุฮัมมัด เป็นศาสนทูตของ อัลเลาะห์ มีคัมภีร์อัลกุรอานเป็นธรรมนูญของชีวิต การเงินแบบสากลไม่มีขอบเขตจำกัดในการดำเนินธุรกรรมอันใด มีเพียงความสมหวังของผลกำไรเท่านั้น

สถาบันการเงินอิสลามนั้นยังคงออกมาในลักษณะที่ทำลายผลประโยชน์ของนายทุน แต่ในหลักการอิสลามคงเป็นเรื่องที่กำหนดได้ถึงเฉพาะทาง ในความต่างกันที่ผลกำไรเป็นหลักการที่สำคัญไม่ใช่ดอกเบี้ยแต่อย่างใด อย่างเช่น การขายสินค้าเพื่อการร่วมลงทุน การร่วมหุ้น การดำเนินธุรกรรมที่ไม่ผิดศีลธรรม

4.1 หลักการพื้นฐานของสถาบันการเงินอิสลาม

การปล่อยเงินกู้แล้วคิดอัตราดอกเบี้ยเป็นสิ่งต้องห้าม กำไรขาดทุนแบ่งปันร่วมกันเป็นประเด็นหลักของการค้าขายแบบอิสลาม เงินที่เพิ่มขึ้นมาจากเงินเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้ การดำเนินธุรกรรมต้องมีคำสัญญาที่เปิดเผยชัดเจน เข้าใจทั้งสองฝ่าย

4.1.1 กำไรขาดทุนร่วมกัน ระบบกำไรขาดทุนเป็นวิธีคิดที่นำมาใช้กับระบบธนาคารอิสลามในเกือบทุกธุรกรรมการให้บริการการทำธุรกิจร่วมกัน กำไรขาดทุนร่วมกัน มีความเสี่ยงร่วมกัน อย่างเป็นธรรมในธุรกรรมการเงิน เพราะเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นจริงโดยใช้เงินเป็นตัวกลาง โดยผู้ฝากเงินในแบบของร่วมลงทุน จากนั้นสถาบันจะนำเงินไปลงทุนทำธุรกิจที่อิสลามอนุญาต และนำผลกำไรมาแบ่งปันกับลูกค้า ในขอบเขตที่อิสลามกำหนด โดยไม่ใช่ใน

อัตราดอกเบี้ยเพราะสถาบันการเงินจะแบกรับภาระแต่เพียงผู้เดียว แต่กรณีของสถาบันการเงินอิสลาม เมื่อกำไรขาดทุนออกผลลัพธ์มาผลกำไรขาดทุนจะไม่ตายตัว แบ่งกันตามส่วนที่ได้จริง

4.1.2 ความเสี่ยงร่วมกัน ในสถาบัน

การเงินแบบสากลทุกความเสี่ยงจะอยู่ที่ธนาคาร แต่เพียงผู้เดียว ไม่ว่าจะโครงการจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ไม่ว่าจะเกิดกำไรหรือขาดทุนจะเป็นการกำหนดผลตอบแทน แต่กรณีเช่นนี้อิสลามไม่ได้กำหนดเอาไว้ในหลักการกฎหมายอิสลามที่ว่าด้วยเศรษฐศาสตร์การเงินอิสลามการบริหารความเสี่ยงในลักษณะเช่นนี้อิสลามไม่อนุญาตให้นักลงทุนผู้ประกอบการแบ่งปันผลกำไรขาดทุนเอาไว้ตามสัดส่วนที่ตกลงกันไว้ หากเกิดการสูญเสียขึ้นมาจะเป็นการแบ่งปันความเสี่ยงซึ่งถ้าเป็นแบบสากลจะตกอยู่ที่ผู้ประกอบการ และสถาบันการเงิน โดยที่ลูกค้าไม่ได้รับผลกระทบในเรื่องขาดทุน (Saeed, 1996)

คุณสมบัติของการเงินอิสลามจะส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักลงทุนให้เงินทุนผู้ประกอบการ โดยกำหนดผลกำไรเอาไว้แบ่งส่วนอันเป็นอัตราที่น่าสนใจ จะต่างความเสี่ยงกับแบบสากล คือกำไรขาดทุนไปพร้อมๆกัน

4.2 ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในการดำเนินธุรกรรมแบบอิสลาม

หลักการโดยทั่วไป สถาบันการเงินที่ดี จะมีการบริหารความเสี่ยงแบบครอบคลุมและขั้นตอนการรายงานในกระบวนการพิจารณาตามความเหมาะสม เพื่อสร้างความสอดคล้องกับ

กฎระเบียบของหลักการของกฎหมายอิสลาม (ชะรีอะห์) และเพื่อให้เกิดความแน่ใจ ในความพร้อมของการรายงานความเสี่ยงภายใต้การกำกับดูแล

4.2.1 ความเสี่ยงที่เกิดจากปล่อยสินเชื่อก กลยุทธ์การจัดการจัดหาเงินทุนและตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ขั้นตอนการปล่อยสินเชื่อกอาจจะแตกต่างกับข้อตกลงทางการเงินในรูปแบบสากล จะดำเนินการตามคู่สัญญา คณะกรรมการควรมีความขยันอดทนในการตรวจสอบก่อนที่จะมีการตัดสินใจทางเลือกการปล่อยธุรกรรมทางการเงินในแบบอิสลามควรมีวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการวัดและการรายงานในการปล่อยสินเชื่อกภายใต้เครื่องมือที่ใช้ด้านสินเชื่อกในแบบของอิสลามเพื่อจรรยาบรรณในการปกป้องตัวมันเอง

4.2.2 ความเสี่ยงทางการลงทุน การวางแผนการลงทุนกระบวนการรายงานในแง่ของลักษณะความเสี่ยงของผู้ถือหุ้นการลงทุนรวมทั้งในแบบของ การร่วมหุ้น การร่วมลงทุน ต้องให้เกิดความแน่ใจด้วยวิธีการประเมินราคาที่เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกันและประเมินผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากวิธีการของสถาบันในการคำนวณผลกำไรและการจัดสรรเพื่อที่จะได้รับข้อตกลงร่วมกันทั้งสถาบันการเงินมุตาอริบและคู่ค้าของผู้ร่วมหุ้นแต่ในส่วนของกิจกรรมการลงทุนในตราสารทุนนั้นการขยายเงื่อนไข ต้องเป็นที่ยอมรับและอยู่ภายใต้การเห็นชอบของคณะกรรมการของสถาบันการเงินนั้นๆ

4.2.3 ความเสี่ยงทางการตลาด ในส่วนของทรัพย์สินทั้งหมดของสถาบันการเงินนั้นควรมีสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการจัดการความเสี่ยงทางการตลาดรวมถึงรายงานและสำหรับความผันผวนของราคาสินค้าที่จะปรับขึ้นหรือลดลงได้ตลอด สร้างผลกระทบต่อธุรกรรมของสถาบันการเงินได้

4.2.4 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง การจัดการโครงสร้างทางสภาพคล่องในแต่ละประเภทบัญชีเงินลงทุนที่มีขอบเขตจำกัดและไม่จำกัดความเสี่ยงต้องคู่ขนานกับความสามารถของสถาบันการเงินมีการเตรียมพร้อมที่จะรองรับการช่วยเหลือและสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายอิสลามเพื่อที่จะลดปัญหาและประสิทธิภาพทางการเงินที่อาจจะเกิดขึ้น

4.2.5 ความเสี่ยงในเรื่องอัตราผลตอบแทน ขั้นตอนการรายงานควรจะได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยสถาบันการเงินนั้นๆ เพื่อประเมินผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากปัจจัยการตลาด ที่มีผลต่อจำนวนสินทรัพย์การคาดหวังผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นเป็นสิ่งที่ต้องสร้างความมั่นใจได้เป็นความมุ่งหวังของลูกค้ำที่สถาบันการเงินต้องรับรองกับกรอบที่เหมาะสมสำหรับการจัดการความเสี่ยงในเชิงพาณิชย์ ต้องมีการผันไปตามสภาพที่เหมาะสม เพื่อลดการแบกรับภาระของสถาบันกรณีธุรกรรมได้ผลกำไรน้อย

4.2.6 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ควรจะมีบทบาทในสถานที่ที่เหมาะสมควบคุมทั้งในเรื่องกฎหมายอิสลามคณะกรรมการหรือที่ปรึกษาให้สอดคล้องกับกฎระเบียบ จะต้องมี

กลไกเพื่อสร้างความมั่นใจการรักษามูลประโยชน์
ของผู้บริหารและการจัดหากองทุนในการดำเนิน
ธุรกิจรวม

**4.3 การสร้างรายได้ทางการเงินที่
อิสลามไม่อนุญาต**เงินที่เพิ่มขึ้นมาจากเงิน หรือ
เงินที่เพิ่มขึ้นมาโดยไม่มีการเสี่ยง อิสลามถือว่าเป็น
ข้อห้าม การพิมพ์พันธบัตรขึ้นมาโดยที่ไม่มี
อัตรากำหนดชัดเจน อย่าง สกุลเงินดอลลาร์ของ
ประเทศสหรัฐอเมริกาไม่สามารถที่จะไป
ตรวจสอบได้ว่ามาจากไหนถือว่าเป็นการกระทำที่
อิสลามห้าม เพราะเงินไม่สามารถที่จะมีค่าใน
ตัวเองดังนั้น การฝากเงินธนาคารเพื่อกินดอกเบี้ย
หรือยืมเงินคนอื่นแล้วต้องเสียดอกเบี้ยเป็นสิ่งที่ไม่
ใช้ศีลธรรมและไม่ได้ทำให้สังคมดีขึ้น

เพราะมนุษย์นั้นมีความคิดริเริ่มในการ
ดำเนินงานประกอบธุรกิจ เป็นที่จะสร้างสรรค์ผล
กำไรให้กับธุรกิจของตนเอง เพราะความสุ่มเสี่ยง
ที่ธุรกิจจะเกี่ยวพันกับดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทนที่
ไม่ได้ทำให้สังคมสมบูรณ์ อิสลามสนับสนุนให้มี
การลงทุนทำการค้าแต่เป็นการสร้างผลกำไรที่
ถูกต้อง ทัศนะของอิสลามแสดงให้เห็นถึงความ
เหมาะสมในการทำผลกำไรทางการเงินโดย
กระบวนการที่มาจากการผลิตสินค้าและบริการ
ต้องอยู่ในความถูกต้องในหลักของ อิสลาม

**4.3.1 เหตุผลที่เศรษฐศาสตร์
อิสลามไม่อนุมัติเรื่องดอกเบี้ย 5 ประการ
ได้แก่**

- 1) เป็นสิ่งที่ไม่เป็นธรรม
- 2) เอาเปรียบสังคม

- 3) ความไม่เหมาะสมในการ
จัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่บน
โลก
- 4) ผลการเจริญเติบโตทาง
เศรษฐกิจแบบติดลบ
- 5) สร้างช่องว่างระหว่างมนุษย์
ศีลธรรมในตัวมนุษย์มีลดลง

4.3.2 ความไม่แน่นอนที่เป็นสิ่ง

ต้องห้าม ความไม่แน่นอนในการเก็งกำไรการเก็ง
กำไร การกักตุนสินค้า เป็นต้นจากองค์กรหรือ
หน่วยงานที่ไม่มีการตรวจสอบจากผู้รู้ในหลักการ
อิสลามการทำสัญญาจะต้องเป็นที่รับรู้ระหว่างทั้ง
สองฝ่ายและมีผู้รู้กฎหมายอิสลามร่วมอยู่ด้วย
ก่อนที่จะดำเนินธุรกรรมทุกอย่างจะต้องถูก
กำหนดเพื่อลดภาวะความเสี่ยง ทั้งกรณีหาก
ลูกค้าขาดการชำระหรือ ยืดอายุเวลา
เปลี่ยนแปลงข้อตกลงจะต้องเป็นที่ยอมรับใน
สถาบันการเงินนั้น นอกจากนี้แล้วหากเกิดกรณี
ปรับเปลี่ยนผลกำไร หรือลูกค้าไม่รักษาสัญญา
อาจจะเป็นความเสี่ยงหรือเกิดปัญหาเพราะเป็น
ผลประโยชน์ระหว่างทั้งสอง ดังนั้น สถาบัน
การเงินจะหลีกเลี่ยงความเสี่ยงหากเป็นสิ่งที่
ต้องห้าม เช่นเดียวกับการทำธุรกรรมการเงิน
ระหว่างประเทศเพราะการกำหนดความแตกต่าง
เรื่องของสกุลเงินหากมีข้อผิดพลาดขึ้นมาจะเป็น
ความเสี่ยงที่ผิด หรือเป็นดอกเบี้ย

4.3.3 อิสลามจะอนุมัติหลักการ ทำสัญญาที่ศาสนาให้การยอมรับเท่านั้น

เพราะหลักการทำสัญญาธุรกรรมใน
รูปแบบของธนาคารแบบสากลนั้นจะตรงกันข้าม
กับการเงินแบบอิสลาม เพราะการเงินอิสลาม

จะต้องครอบคลุมในทุกๆบริบทให้อยู่ในกรอบจริยธรรมหรือภายใต้กฎหมายอิสลาม ระบบเช่น ธนาคาร ไม่อนุญาตปล่อยสินเชื่อที่เป็นเรื่องผิดหลักการศาสนาอิสลามนำไปซื้อของต้องห้ามนำไปใช้จ่ายในทางสุรุยสุร้ายและการดำเนินธุรกรรมที่เสี่ยงอันตรายหรือสร้างผลเสียให้กับสังคม เช่น เหล้า สุรา ไวน์ โสเภณี สถานบันเทิงต่างๆ (Vogel & Hayes, 1998)

5. ธุรกรรมที่จะผิดวินัย

ข้อมูลข่าวสารที่ผิดพลาดหลังจากทำธุรกรรมที่เกิดขึ้น เมื่อสถาบันการเงินจะมีความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อให้กับผู้กู้เงินไปทำธุรกรรมที่ผิดสัญญาที่ตกลงกันได้เพราะเมื่อเกิดข้อผิดพลาดจะเป็นเรื่องที่น่าจะสร้างความเสียหายต่อระบบสัญญาและการชำระคืนเงินที่กู้ไป เพราะสัญญาที่ทำไว้เป็นสัญญาเดิมที่สถาบันการเงินกับผู้กู้ปล่อยสินเชื่อทำสัญญากันทั้งในเรื่องของกำไรขาดทุน ที่จะมีการส่งตามระยะเวลาที่กำหนด เมื่อมีกำไรที่สูงจะต้องมีการชำระเงินตามสัญญา และจะต้องรับรู้ถึงผลกำไรที่แน่นอนของผู้กู้ ฉะนั้นแล้วปัญหาอาจจะเกิดขึ้นได้เมื่อ เงินที่กู้ไปใช้ในทางผิดสัญญาเป็นเรื่องที่นักวิเคราะห์การลงทุนจะต้องคอยตรวจสอบหลักการดำเนินงานของลูกค้า ผู้ที่ได้รับสินเชื่อว่าเป็นไปตามสัญญาหรือไม่ หากผิดคุณธรรมเมื่อไรจะเป็นการออกนอกหลักการอิสลาม จะทำให้ผลกำไรอาจจะส่งผลถึงดอกเบี้ย และจะเกิดผลเสียตามมา

ดังที่กล่าวมาโลกอิสลามไม่จำเป็นที่จะต้องหวาดกลัวกับวิถีคิดของทุน การต่อสู้เพื่อความยุติธรรมแต่การปฏิรูปทางการเมือง

การเงินที่จะไม่เกิดข้อขัดแย้งหรือผิดหลักศีลธรรม

เศรษฐกิจ สังคมของแต่ละประเทศการนำทรัพยากรมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพคงเป็นความท้าทายต่อโลกอิสลามในเวลานี้ ความเข้มแข็งในหัวใจที่จะนำหลักการอิสลามมาใช้ เปลี่ยนแปลงหลายอย่างที่อาจจะเป็นไปได้จากอดีตที่เคยปรากฏมาแล้ว (Morris, 2008)

สรุป

ศาสนาอิสลามถูกกำเนิดขึ้นมาจากความจำเป็นประการหนึ่งของมนุษย์คือมนุษย์ต้องการอาศัยกิจกรรมทางเศรษฐกิจมาตอบสนองความต้องการของการดำรงชีวิต ในฐานะที่อิสลามเป็นศาสนาที่สมบูรณ์ที่สอนมนุษย์ในทุกแง่มุมที่เป็นความต้องการของชีวิต

หลักการเศรษฐกิจอิสลามเป็นบริบทที่มาจากพระผู้เป็นเจ้าจะมีลักษณะที่ต่างกับเศรษฐศาสตร์แบบสากลในการดำเนินธุรกรรม การให้ทรัพย์สินในบทความเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบันและสร้างผลเสียหายกับเศรษฐกิจโลกของแนวคิดทุนนิยมที่กำลังมีอำนาจในเวลานี้ การดำเนินงานตามหลักเศรษฐกิจคุณธรรมในทัศนะอิสลามจะไม่มีช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจน หลักธุรกรรมแบบอิสลามจะเป็นการดำเนินการที่ปราศจากดอกเบี้ย หลักการค้าขายไม่มีการผูกขาดสินค้า ไม่เอาเปรียบผู้บริโภคและให้การช่วยเหลือแบบเต็มใจกลับกลุ่มคนหรือประเทศที่ด้อยกว่าสิ่งที่เราเห็นในยุคปัจจุบันการสร้างพลังอำนาจทางเศรษฐกิจของประเทศตะวันตก การสร้างองค์กรการเงินระหว่างประเทศที่เหมือนให้การช่วยเหลือ องค์การการค้าโลกที่

สร้างขีดจำกัดทางการค้า กำหนดกฎเกณฑ์ให้กับประเทศสมาชิกเพื่อสร้างผลประโยชน์ให้กับประเทศนายทุนมากกว่าที่จะช่วยเหลือ สิ่งเหล่านี้เป็นเหมือนการกำหนดตามแนวคิดของเศรษฐกิจทุนนิยมที่สร้างผลเสียให้กับมวลมนุษย์ ในระยะยาวอัตราดอกเบี้ยที่เป็นระบบการเงินสร้างความมั่งคั่งให้กับนายทุน จะสังเกตในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่มีน้อยนิดแต่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แพงมหาศาลสถาบันการเงินธนาคารพาณิชย์สามารถนำเงินไปทำกำไรได้อย่างมาก

เมื่อหลักเศรษฐกิจอิสลามไม่เห็นด้วยกับการดำเนินงานที่มีขึ้นในปัจจุบัน สิ่งที่ยุติธรรมที่กำลังพบเจอกับความท้าทายที่อาจจะเกิดขึ้นความสำเร็จที่มีคุณธรรมทางเศรษฐกิจที่ควรอยู่ร่วมโลกกับมวลมนุษยชาติมากที่สุดและจะไม่เห็นด้วยกับการเอาเปรียบของนายทุน ค่าแรงงาน การดำเนินธุรกิจที่ไม่เอาเปรียบผู้บริโภคหลักการแบบอิสลามสามารถนำมาใช้ได้จริงเป็นฟันใหม่จะเกิดขึ้นเมื่อทุนนิยมกับสังคมนิยมเริ่มถึงคราวอวสานในเวลานี้ การให้ทัศนะที่ตรงกันข้ามเป็นเรื่องที่จำเป็นและทราบถึงแนวคิดในหลักของสากลหลักเศรษฐศาสตร์สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันกับกลุ่มชนทุกศาสนา

รายการอ้างอิง

Bruce, R. S. (2011). *Capitalism: Its Origins and Evolution as a System of Governance*. Heidelberg: London.

Chapra, M. U. (1992). *Islam and the Economic Challenge*. Leicester, UK: The Islamic Foundation.

Çizakça, M. (2011). *Islamic Capitalism and Finance Origins, Evolution and the Future*. UK: Glos GI502.

Deflem, M. (2011). *Economic Crisis and Crime*. UK: Emerald Group Publishing Limited.

Heinberg, R. (2005). *The Party's Over: Oil, War and the Fate of Industrial Societies*. n.p.: New societion Publishers.

Khan, M. A. (1994). *Introduction to Islamic Economics*. Published international: Institution of Islamic Thought Islamabad.

_____ (2001). *What Is Wrong with Islamic Economics? Analyzing the present state and future agenda*. Massachusetts: Edward Elgar Publishing, Inc.

Maududi, S. A. (1997). *Islamic way of life*. Riyadh Arabia: Islamic books and Tapes.

Morris, V. B. (2008). *A Muslim's Guide to investing & Personal Finance*. NY: n.p.

Potts, D. T. (1999). *The archaeology of Elam: formation and transformation of an ancient Iranian state*. Cambridge: Cambridge Univ. Press.

- Saeed, A. (1996). *Islamic banking Interest: A study of the Prohibition of Riba and Its*. USA: n.p.
- Salimi, M. (2012). *A Comparative Analysis on Capitalism and Islamic Economic System*. Management and Science University, Malaysia.
- Scott, B. R. (2011). *Capitalism: Its Origins and Evolution as a System of Governance*. Heidelberg: London.
- Thompson, M. (2003). *Islamic and the West Critical Perspectives on Modernity*. Maryland: n.p.
- Vogel, F. E., & Hayes, S. L. (1998). *Islamic Law and Finance, Religion, Risk and Return*. Netherlands: n.p.
- Yusri, A. R. (1988). *Contribution of Islamic Thought to Modern Economics*. Cairo: Egypt.